

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta: **Bc. Enes Zaimović**
Téma práce: **Dočasná ochrana cizinců v mezinárodním a evropském právu**
Rozsah práce: 204 931 znaků (dle prohlášení)
Datum odevzdání práce: 20. 06. 2021

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autor si jako téma diplomové práce vybral problematiku dočasné ochrany cizinců a dočasného útočiště v mezinárodním právu s přesahem do práva Evropské unie. Toto téma není na poli mezinárodního práva tématem novým, ale je bezesporu tématem aktuálním, které se jako možné řešení objevuje prakticky s každou uprchlickou vlnou. I s ohledem na události dnešních dnů (např. znepokojující situace v Afghanistanu) bude téma dočasné ochrany bohužel jistě opět tématem aktuálním. Diplomantem zvolené téma a způsob zpracování práce jsou tedy jistě přínosné (a to i vzhledem k tomu, že jak autor správně podotýká v úvodu své práce, v české literatuře nebylo dosud systematictěji zpracováno).

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma předložené práce je náročné na vstupní teoretické znalosti, přičemž autor prokazuje výbornou znalost jak obecného mezinárodního práva veřejného, tak uprchlického práva a mezinárodního práva lidských práv a nabyté teoretické znalosti dobře analyzuje a aplikuje. Autor zpracovává zvolené téma především metodou deskriptivní a v menší míře pak metodou analytickou. Zvolené metody zpracování práce byly pro dosažení výzkumných cílů vybrány vhodně. Autor v diplomové práci pracuje jak s primárními prameny, tak se základní i doplňkovou literaturou k tématu, a to jak českou, tak zahraniční, především v angličtině. Je evidentní, že autor v rámci přípravy diplomové práce načelil značné množství literatury z různých oblastí mezinárodního práva i práva Evropské unie, a to v rozsahu pro tento typ práce nadstandardním.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do tří obsáhlých a vzájemně provázaných kapitol, kterým předchází krátký úvod a na které dále navazuje syntetizující závěr. V první kapitole se diplomant věnuje vymezení pojmů dočasné ochrany, a to i vůči pojmu dočasného útočiště (který, jak správně autor uvádí, byl určitým materiálním předchůdcem dočasné ochrany, jak ji známe dnes). V druhé kapitole, kterou považují za stěžejní část předkládané práce, hledá autor obecné základní náležitosti dočasné ochrany, přičemž se detailně věnuje osobní působnosti a zamýšlí se nad tím, kdo je adresátem ochrany. Velmi zajímavým je vzhled do problematiky tzv. nepravých uprchlíků a jejich možná ochrana skrze princip *non-refoulement*. Autor se také detailně věnuje otázce časové působnosti a diskurzu dočasnosti (což je pro koncept dočasné ochrany otázka zcela zásadní) a též pojmu hromadnosti. Ve třetí části práce pak nalezneme exkurz do úpravy dočasné ochrany v právu Evropské unie, a to jak z hlediska historického, současného (směrnice o dočasné ochraně), tak navrhovaných nových instrumentů (tzv. „krizové nařízení“) a jejich analýze. Závěr pak na předchozí tři části práce dobře navazuje a autor v něm prezentuje vlastní závěry, které jsou podloženy, logické a věrohodné.

4. Vyjádření k práci

Předkládaná práce je prací kvalitní, je psána velmi čtivou formou, logicky a provázaně. Oceňuji hluboký vzhled do problematiky dočasné ochrany, identifikaci obecných podstatných náležitostí dočasné ochrany a v neposlední řadě též srovnání s ochranou dle Úmluvy o právním postavení

uprchlíků. Autor velmi dobře pracuje se samotným paradigmatem dočasnosti a správně připomíná, že i ochrana poskytovaná režimem Úmluvy o právním postavení uprchlíků je koncipována jako ochrana dočasná. V části, kde se autor zabývá koncepcí individualizovaných azylových řízení v jednotlivých členských státech na vnějších hranicích Evropské unie zmiňuje případ ESLP *M.S.S. v Belgie a Řecko* (2011), dle mého názoru by bylo na tomto místě vhodné zmínit i aktuálnější případ ESLP *Tarakhel v Švýcarsko* (2014), který se zabývá podobnou problematikou. Pozitivně hodnotím i autorovy vlastní úvahy nad nedostatky současné i navrhované úpravy dočasné ochrany na regionální úrovni práva EU.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autor si vymezil dva výzkumné cíle, a sice: (i) představit a vymezit institut dočasné ochrany v mezinárodním právu a (ii) analýzu dočasné ochrany v právu Evropské unie. Oba cíle byly v práci naplněny.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autor postupoval při zpracování práce samostatně, text nejeví známky plagiátorství, citace jsou používány odpovídajícím způsobem.
Logická stavba práce	Práce je vystavěna logicky, přičemž jednotlivé části práce na sebe dobře navazují.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor pracuje se zdroji velmi dobře. Cizojazyčné zdroje jsou využity nadstandardně.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza byla provedena velmi důkladně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Text je psán čtivě a upraveně, překlepů práce obsahuje pouze minimálně, resp. prakticky žádné.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je výborná.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Předloženou práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Diplomovou práci – s výhradou obhajoby – hodnotím jako výbornou.

Otázka k zodpovězení při obhajobě:

1. Autor v práci zmiňuje otázku přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince v případě ukončení dočasné ochrany, a tedy možnou ochranu skrze čl. 8 EÚLP. Jakou roli by podle autora hrála v tomto případě otázka legitimního očekávání, když dočasná ochrana byla udělena jako časově omezená a cizinec musel předpokládat, že bude v určitý moment ukončena? Měla by dle názoru autora tato skutečnost vliv na posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince, který si v hostitelském státě po dobu trvání dočasné ochrany vytvořil?

V Praze dne 17. 09. 2021

JUDr. Eliška Flídrová, Ph.D.